

Sygn. akt I UK 3/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania S.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 31 maja 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
przyznaje radcy prawnemu D.M-K. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w [...]. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł, z
należnym podatkiem od towarów i usług, tytułem kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...]. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
wyrokiem z dnia 31 maja 2016 r. oddalił apelację wnioskodawcy S.K. od wyroku
Sądu Okręgowego w K. VIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych z dnia 1 sierpnia
2014 r. oddalającego jego dowołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Oddziału w C. z dnia 2 sierpnia 2013 r., którą organ rentowy odmówił mu dalszego
prawa do renty od dnia 1 lipca 2013 r. z powodu ustąpienia niezdolności do pracy.

Przedmiotem sporu w przedmiotowej sprawie była kwestia, czy

wnioskodawca, który do dnia 30 czerwca 2013 r. pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy jest nadal niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 i 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.), a więc czy jest osobą, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy z powodu naruszenia organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. W toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji wnioskodawca został przebadany przez dwóch biegłych, którzy szczegółowo analizowali wyniki jego badań. Obie opinie w niniejszej sprawie wskazały na brak niezdolności do pracy i żaden z biegłych nie sygnalizował trudności z jednoznaczną oceną stanu zdrowia wnioskodawcy. Sąd Apelacyjny podzielił opinie biegłych lekarzy wydane na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego oraz poczynione na ich podstawie ustalenia i przyjął, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków niezbędnych do nabycia spornego świadczenia rentowego. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie tylko wykazało, że na dzień wydania kontestowanej decyzji opiniowany nie był niezdolny do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, ale wyjaśniło brak konieczności badania wnioskodawcy jeszcze przez biegłych lekarzy innych specjalności.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie: 1/ art. 12 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach przez błędną wykładnię i przyjęcie, że komunikowane przez skarżącego schorzenia, dysfunkcje organizmu oraz dolegliwości nie mieszczą się w kategorii pojęciowej „niezdolności do pracy”, 2/ art. 477¹⁴ § 6 *per analogiom* w związku z art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. przez niezastosowanie w sytuacji, gdy skarżący po dacie złożenia odwołania komunikował twierdzenia i dowody wskazujące na pogorszenie się jego stanu zdrowia, co wypełnia przesłankę „nowych okoliczności” w rozumieniu wskazanych przepisów, zaś przedmiot postępowania w sprawie o ustalenie stopnia niepełnosprawności i w sprawie o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy jest *de facto* materialnie i funkcjonalnie tożsamy.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne wyrażające się w „konieczności wypracowania takich kryteriów wykładniczych, które pozwolą na dostateczne

sprecyzowanie zakresu pojęcia niezdolności do pracy” oraz „dopuszczalności zastosowania rozwiązania polegającego na uchyleniu wyroku oraz poprzedzającego decyzji organu rentowego w sytuacji ujawnienia się nowych okoliczności dotyczących stanu zdrowia odwołującego się, a to w drodze analogii z art. 477¹⁴ § 6 k.p.c. dotyczącym postępowania w zakresie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie apelacji skarżącego w całości oraz o zwrot kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które nie zostały pokryte ani w całości ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej został oparty na przesłance przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Tymczasem w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że sformułowanie zagadnienia prawnego, które ma uzasadniać wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wymaga wskazania konkretnych przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane oraz ponadto podania argumentów, które mogą prowadzić do rozbieżnych ocen jurydycznych. Dopiero wtedy Sąd Najwyższy może ocenić, czy sformułowane zagadnienie prawne ma taki istotny charakter wymagający merytorycznej interwencji najwyższej instancji sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; postanowienie Sądu Najwyższego z 27 października 2015 r., II PK 61/15, LEX nr 1968444 oraz powołane tam orzeczenia).

Niezależnie od powyższego, konieczne jest podkreślenie, że twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Tymczasem w przedmiotowej sprawie zarówno zarzuty, jak i uzasadnienie skargi, w istocie rzeczy sprowadzały się do polemiki z poczynionymi na podstawie opinii biegłych ustaleniami faktycznymi. Z tych opinii biegłych, które zostały wydane w sprawie po przeprowadzeniu badań skarżącego oraz po analizie dokumentów medycznych, wynika, że na dzień wydania kontestowanej decyzji skarżący nie był niezdolny do pracy.

Natomiast nowy dokument, z którego może wynikać pogorszenie się stanu zdrowia skarżącego, który został uzyskany po wydaniu zaskarżonej negatywnej decyzji rentowej, może uzasadniać złożenie wniosku o ponowne ustalenia na wniosek osoby zainteresowanej spornego prawa do renty, jako nowy i wcześniej nieznany dowód zawierający potencjalnie istotne okoliczności podlegające weryfikacji przy wydaniu kolejnej (nowej) decyzji rentowej, z prawem do jej sądowego zaskarżenia w potencjalnym nowym sądowym postępowaniu odwoławczym (art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach). W tym zakresie należy podkreślić, że sądy ubezpieczeń społecznych nie mają procesowej kognicji do orzekania co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy, które powstały już po dniu złożenia odwołania od kontestowanej decyzji rentowej (por. art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.), także dlatego, że te nowe okoliczności wymagają uprzedniej weryfikacji przez lekarza orzecznika i komisję lekarską organu ubezpieczeń społecznych (por. art. 477⁹ § 2 k.p.c.). Taki stan rzeczy nie pozbawia skarżącego możliwości złożenia kolejnego wniosku rentowego w trybie art. 114 ustawy o emeryturach i rentach, a po rozpoznaniu i dokonaniu oceny oraz weryfikacji okoliczności zawartych w nowym zaświadczeniu lekarskim organ rentowy wyda adekwatną nową decyzję rentową, z prawem do jej sądowego zaskarżenia w potencjalnym nowym sądowym postępowaniu odwoławczym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., przyznając należne pełnomocnikowi z urzędu skarżącego koszty nieopłaconej pomocy prawnej.